

1939 08 23 SSRS ir Vokietijos nepuolimo sutarties papildomas slaptasis protokolas

Išvedęs Pabaltijyje ir Lenkijoje ribą tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos interesų sferų; Lietuva atiteko Vokietijos interesų sferai.

Tarp Vokietijos Reicho ir Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos nepuolimo pakto pasirašymo proga abiejų šalių pasirašiusieji įgaliotiniai labai slaptai svarstė abišalių interesų ribą Rytų Europoje. Ši diskusija pasiekė tokį rezultatą:

1. Teritorinės-politinės pertvarkos atveju Pabaltijo valstybėms (Suomijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai) priklausančiose srityse Lietuvos šiandieninė siena yra Vokietijos ir SSRS interesų sferų riba. Šiuo abipusiškai pripažįstamas Lietuvos interesas į Vilniaus sritį.

2. Teritorinės-politinės pertvarkos atveju lenkų valstybei priklausomoje srityje Vokietijos ir SSRS interesų sferos ribojasi Maždaug Narewo, Weichselio ir Sano upių linija.

Klausimas, ar abišaliams interesams bus pakeliui nepriklausoma lenkų valstybė ir kokiose sienose, gali galutinai paaiškėti tik tolimesnių politinių įvykių vystymosi eigoje.

Kiekvienu atveju šį klausimą spręs abi vyriausybės draugiškos sandermės būdu.

3. Pietryčių Europos atžvilgiu iš sovietų pusės pabrėžtas interesas į Bessarabiją. Iš vokiečių pusės šia sritimi pareikštas visiškas nesidomėjimas.

5. Šį protokolą abi šalys laikys labai slaptai.

Maskva, 1939 m. rugpjūčio 23 d.

Už Vokietijos vyriausybę

V. Ribbentrop

SSRS vyriausybės įgaliotas

W. Molotov

Iš: Lietuvos istorijos straipsnių ir dokumentų rinkinys, Vilnius, 1999, p. 591.